

Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
Bhar.I.85/2023/7.

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Győrött, 2023. november 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. május 22. napján kihirdetett 3.Bf.727/2022/11/I. szám alatti ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a NAV-nak fizetendő illeték összege helyesen 83.200 (nyolcvanháromezer-kettőszáz) forint.

I n d o k o l á s

[1] A helységi Járásbíróság 2022. szeptember 7. napján kihirdetett 3.B.33/2022/39/II. szám alatti ítéletében Terhelt1 vádlottat a folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett csalás büntette (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont és (4) bekezdés b) pont) miatt emelt vád alól felmentette. A egyéb érdekelt1 által előterjesztett polgári jogi igényt elutasította. A bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, továbbá megállapította, hogy az eljárás során felmerült 1334,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] A járásbíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása végett, valamint a magánfél a polgári jogi igényét elutasító rendelkezés ellen jelentett be fellebbezést, míg a vádlott és védője azt tudomásul vették.

[3] A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. május 22. napján kihirdetett 3.Bf.727/2022/11/I. számú ítéletével a járásbíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlott bűnösségét kimondta 1 rb folytatólagosan elkövetett csalás büntettében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§]. Ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap, - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett – börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte. Kötelezte a vádlottat a helységi Város Önkormányzata magánfél javára 1.386.000,-Ft kártérítés és az állam javára 83.160,-Ft illeték megfizetésére. A Szám1 forgalmi rendszámú Audi A6 típusú személygépkocsira elrendelt zár alá vételt feloldotta azzal, hogy a zár alá vétel feloldásának végrehajtását 3 hónapra felfüggesztette a várható önkéntes teljesítésre vagy végrehajtási eljárás kezdeményezésére. Kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség megfizetésére.

[4] A törvényszék ítélete ellen a vádlott és védője felmentés végett jelentett be fellebbezést.

[5] Fellebbezése indokolásában a védő kifejtette, hogy álláspontja szerint a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen, több helyen és ponton a tényleges tartalmuktól eltérően értékelte, kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményt Terheltl vádlott követte el. A megalapozatlanság okának a közvetett bizonyítás veszélyét tekintette. Amellett érvelt, hogy a feltárt és rendelkezésre álló bizonyítékok nem alkotnak zár logikai láncot. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a csalás törvényi tényállásának minden eleme nem állapítható meg, mivel hiányzik a megtévesztés, mint tényállási elem, hiszen tanú³, mint a hivatali irányító tudott a számlák fiktív voltáról. Mivel álláspontja szerint a bűnösség irányába mutató közvetlen bizonyíték nincs, a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok pedig kétséget kizáróan csak arra adnak következtetési alapot, hogy a bűncselekményt a vádlott is elkövethette, a terhelő adatok alapján a vádlott állítását megcáfolni nem lehet és további bizonyítékok beszerzésére nincs mód, a vádlottat bizonyítottság hiányában az ellene emelt vád alól fel kell menteni.

[6] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.193/2023/1-I. számú átiratában a vádlotti és védelmi fellebbezést is megalapozatlannak találta. Utalt arra, hogy a fellebbezés a Be. 615. § (1), (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont alapján joghatályos, míg a felülbírálat terjedelme a harmadfokú eljárás keretei között teljes körű. Álláspontja szerint a perrendi szabályokat az elsőfokú és a másodfokú eljárás során is megtartották, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás anyaga alapján állapította meg, hogy az ítélet indokolásában nevesített részbeni megalapozatlanság vezetett a felmentő ítélet meghozatalához, melynek kiküszöbölését követően az általa megállapított tényállásra alapította döntését. A másodfokú eljárásban helyesbített tényállást nagyrészt megalapozottnak tartotta azzal, hogy a [35] bekezdésből mellőzni indokolt, hogy a kárt Terheltl élettársával okozta, mivel a vádlott élettársa ellen nem került sor vádemelésre. Rámutatott, hogy a megalapozatlanság kiküszöbölését követően a harmadfokú eljárásban irányadó tényállásból megalapozottan lehet következtetni a vádlott bűnösségére. Kifejtette, hogy a büntetékiszabási körülmények korrigálásra szorulnak: a vádlott által betöltött munkakör mellett a büntetlen előélet enyhítő körülményként nem értékelhető, a vádlott a munkatársak között lévő bizalmi viszonyt, a belső ügymenetet megkerülve követte el a terhére rótt bűncselekményeket. A törvényszék által kiszabott joghátrányt törvényesnek és egyben szükségesnek találta a büntetési célok eléréséhez. Megjegyezte, hogy az illeték összege az Itv. 74/A. § (1) bekezdése alapján helyesen 83.200 Ft. Indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét a tényállás helyesbítését követően az illeték tekintetében változtassa meg, egyebekben azt hagyja helyben.

[7] A védő a harmadfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában írtak figyelembevételét kérte a felülbírálat során és védence felmentését indítványozta.

[8] A főügyészség képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen fenntartotta az átiratban foglaltakat és az ott írtakkal egyezően kérte a másodfokú bíróság ítéletének helyben hagyását.

[9] A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában ártatlanságát hangsúlyozta és kérte a védője által a fellebbezése írásbeli indokolásában előadottakat megvizsgálva felmentő döntés meghozatalát.

[10] Tekintettel arra, hogy a másodfokon eljáró Veszprémi Törvényszék - az elsőfokú bíróság által csalás büntettének vádja alól felmentett - Terhelt1 vádlottat eltérő tényállás alapján bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§], a Be. 615. § (1) bekezdése, illetve a (2) bekezdés a) pont (3) bekezdés a) pont alapján megnyílt a joghatályos másodfellebbezés lehetősége a folytatólagosan elkövetett csalás büntette és a hamis magánokirat felhasználásának vétsége tekintetében.

[11] A fellebbezés joghatályának vizsgálata eredményeképpen egyetértett az ítéltábla a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége. A felülbírálat kereteit a Be. 618. § határozza meg, a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését és azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, és az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[12] A harmadfokú bíróság figyelemmel volt a Be. 618. § (3) és 590. § (5) bekezdésére is, melyből következően a harmadfokú bíróság az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálja az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálja azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni; a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni; illetve a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést.

[13] Mindezek alapján az ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdésre figyelemmel a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet, valamint az első- és másodfokú bíróság eljárását is, a Be. 620. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta felül.

[14] A felülbírálat során vizsgálta az ítéltábla, hogy az eljáró bíróságok megtartották-e az eljárási szabályokat, és azt is, hogy megalapozott-e a másodfokú bíróság ítélete, vizsgálta

ezen túlmenően a bűnösség megállapításáról hozott döntést, a minősítést és a büntetés kiszabását is.

[15] A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási törvény betartásával végezte el a bizonyítást, hallgatta ki a vádlottat, a tanúkat, ismertette a rendelkezésre álló releváns okiratokat, az eljárásban részt vevő felek jogainak biztosítása mellett az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges valamennyi bizonyítékot a bizonyítás anyagává tette. Ezt követően a másodfokú bíróság is maradéktalanul betartotta a büntető perrendtartás szabályait, és a törvényesen lefolytatott eljárása eredményeként helytállóan rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, az általa lefolytatott bizonyítás törvényes volt.

[16] Az ítéltábla sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan eljárási hibát, hiányosságot, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volna.

[17] A harmadfokú bíróság a Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[18] A Be. 619. § (3) bekezdése szerint, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés helyes következtetések által kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

[19] A fenti törvényi rendelkezések által meghatározott keretek között vizsgálta az ítéltábla a vádlott védőjének másodfellebbezését, mely alappal nem foghatott helyt.

[20] A törvényszék helyesen mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, ugyanis a megállapított tényállás ellentétes az ügyiratok tartalmával, azaz részben iratellenes és téves ténybeli következtetéseket is tartalmaz. Ezt a megalapozatlanságot a törvényszék kiküszöbölte azzal, hogy bizonyos részeket - melyek a vádlott és a polgármester között fennállt viszonya, illetve a polgármester bűncselekménnyel kapcsolatos szerepére vonatkoztak - mellőzött.

[21] A törvényszék indokolási kötelezettségének eleget tett, megalapozatlanságot az ítéltábla nem állapított meg, azonban a tényállásból még mellőzni kellett az elsőfokú ítélet [35] bekezdéséből az élettárssal való közös elkövetésre utaló kifejezést. A rendelkezésre álló

iratok alátámasztják az így megállapított tényállást, a másodfokú bíróság határozatának alapját képező tényállás már teljes mértékig megalapozott, így a Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát e tényállásra alapította.

[22] Ami az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezéséhez fűzött indokolást illeti, abban logikai törés észlelhető. Az elsőfokú bíróság megállapította a tényállásban, hogy Terhelt1 vádlott jogtalan haszonszerzési céllal nyújtott be számlákat a polgármesteri hivatalnál, melyről a vádlottnak tudnia kellett, hogy azok fiktívek, nem áll mögöttük valós gazdasági esemény, a vádlott élettársa nevére kerültek kiállításra, holott a vádlotti védekezés szerint azok az ő többletvekenységének díjazását szolgálták. Ha pedig a vádlott tudta, hogy az általa kifizetésre leadott számlák fiktívek, a kifizetést nem lehet törvényessé tenni azáltal, hogy a polgármesterrel íratja alá őket, így a polgármester akár tudta, hogy fiktívek, akár nem, adott magatartása semmiképpen nem lehetne jogszerű. Azonban a vádlott kikerülte az ügymenetet, nem az irodavezetőnek mutatta be a kérdéses számlákat és mivel a vádlott által elvégzett többletmunkáért díjazás nem járt, kifizetésre nem kerülhetett volna sor.

[23] A törvényszéknek a vádlott bűnösségére vont következtetése tehát okszerű, a csalás büntette tekintetében az ítéletének [26]-[28] bekezdésében írt indokolással az ítéltábla is maradéktalanul egyetértett. A védő hivatkozása a tényállási elem hiányára nem foghatott helyt.

[24] A másodfokú bíróság indokolásában helyesen érvelt amellett is, hogy a vádlott a tényállásban írt magatartással a hamis magánokirat felhasználásának vétségét is elkövette, magatartása nyomán a másodfokú bíróság ítéletének [29]-[30] bekezdésben írt indokolást is mindenben osztotta az ítéltábla. Ezt annyiban kellett kiegészíteni, hogy a Btk. 6. § (2) bekezdésében írt feltételek maradéktalan fennállása miatt ez a bűncselekmény is - ahogy a csalás büntette is folytatólagosan elkövetett.

[25] A fentiek szerint a vádlott felmentésére irányuló védői fellebbezésben írtak alappal nem foghattak helyt egyik bűncselekmény tekintetében sem.

[26] A büntetékiszabási tényezőket a másodfokú bíróság feltárta, azt annyiban kellett korrigálni, hogy az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakkal annyiban, hogy valóban nem enyhítő körülmény a vádlott által betöltött munkakör mellett a büntetlen előélete. Az a körülmény azonban, mely szerint a vádlott a munkatársak között lévő bizalmi viszonyt, a belső ügymenetet megkerülve követte el cselekményét, nem kerülhet kétszeres értékelésre, ez az elkövetési magatartás része volt.

[27] A vádlott terhére rótt bűncselekményeket 1 évtől 5 évig, illetve 1 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény. A halmazatra tekintettel a szabadságvesztés irányadó középértéke 3 év 6 hónap. Az ítéltábla álláspontja szerint az 1 év 6 hónap

szabadságvesztés végrehajtásának 2 év próbaidőre történő felfüggesztésével inkább méltányos, mint eltúlzottan súlyos. Ez a büntetés szükséges, de egyben elégséges is a Btk. 79. § és 80. §-aiban foglalt büntetési célok és büntetéskiszabási elvek elérésére, arányos és alkalmas arra, hogy a vádlottat és másokat is visszatartsa további bűncselekmények elkövetésétől.

[28] A másodfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztése mellett elmulasztotta hivatalból megvizsgálni, hogy a vádlott előzetes mentesítésre érdemes-e, holott az érdemesség vizsgálata hivatalból kötelező - 8/2015.(IV.17.) AB határozat és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó - alkotmányos követelmény.

[29] Az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott esetében nem voltak feltárhatóak olyan, különös méltánylást érdemlő körülmények, melyek az előzetes mentesítés alapjául szolgálhatnak, sőt, a vádlott terhére rótt bűncselekmény jellege pont az előzetes mentesítés alkalmazása ellen szól. Ezért helyes és törvényes is a törvényszék ítélete a tekintetben is, - még ha ehhez nem is fűzött indoklást- hogy a vádlottat nem részesítette előzetes mentesítésben.

[30] A kártérítés megtérítésére kötelezett vádlott illetékfizetési kötelezettségének összegét pontosítania kellett az ítéltáblának, tekintettel arra, hogy az Itv. 74/A. § (1) bekezdésének 2. mondata értelmében az illeték összegét 100,-Ft-ra kerekítve kell meghatározni.

[31] A másodfokú határozat jogi indokolását kellett még kiegészíteni a [32] bekezdés utolsó sorában a Btk. 38. § (2) bekezdésének, a [37] bekezdésének első sorában pedig a Be. 574. §-ának felhívásával.

[32] Az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék határozatának egyéb rendelkezései helyesek, ezért azokat a harmadfokú bíróság határozata nem érintette.

[33] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a másodfokú ítéletet a Be. 623. § alapján - a fizetendő illeték összegének pontosításával - helybenhagyta.

Győr, 2023. november 14.

Dr.Takácsné Dr.Helyes Klára s.k.	Szalai dr.Joánovits Krisztina s.k.	Dr Papp Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2023. május 22. napján kelt 3.Bf.727/2022/11/I. számú ítélete 2023. november 14. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. november 14.

Dr. Takácsné Dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke